

Undervisningsbeskrivelse

BØRNE- OG
UNDERVISNINGSMINISTERIET
STYRELSEN FOR
UNDERVISNING OG KVALITET

Termin	December/januar 2021/2022
Institution	VUC Lyngby
Uddannelse	HF enkeltfag
Fag og niveau	Samfundsfag C
Lærer(e)	Freja Bjerregaard Jensen
Hold	21samc1

Oversigt over gennemførte undervisningsforløb

Titel 1	Identitetsdannelse og social arv
Titel 2	Velfærdsstat og fordelingspolitik
Titel 3	Demokrati på flere niveauer: Fra Lyngby-Taarbæk til Christiansborg
Titel 4	Coronakrisen i et økonomisk perspektiv

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb

Nb! Et skema for hvert forløb

Titel 1	Identitetsdannelse og social arv
Indhold	<p>Kernestof:</p> <p>Fra ibogen ”SamfNu C” (systime)</p> <p>1.0 Identitetsdannelse og socialisering (1,5 ns)</p> <p>1.1 Ungdom – at skabe en identitet (1,5 ns)</p> <p>1.1.1 Arv og miljø (0,9 ns)</p> <p>1.1.2 Socialiseringens former (2,6 ns)</p> <p>1.2 De mange muligheder (1,4 ns)</p> <p>1.3 Social arv og uddannelse (3,3 ns)</p> <p>1.3.1 Kapitaler (2,2 ns)</p> <p>2.0 Kultur og kulturmøder (0,8 ns)</p> <p>2.1.2 To kulturbegreber (3,7 ns)</p> <p>2.2.1 Den danske stamme (2,4 ns)</p> <p>Fra ibogen Samfundsfag C (systime)</p> <p>8.4 Socialisering og identitet i informationssamfundet (7,1 ns)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Anthony Giddens • Ulrich Beck • Zygmunt Bauman • Erving Goffman <p>Supplerende materiale:</p> <p>Arbejdernes erhvervsråd. ”Kortlægning af mønsterbrydere: Fattigdom og forældres jobsituation har stor betydning for børns chancer. Rapport. 14.04.2017. (udvalgt statistisk materialer svarende til 3 ns)</p> <p>Dahl, Henrik. ”Den sociale arv som ideologisk afledningsmanøvre”. Altinget. 02.03.2017. (3 ns)</p> <p>DR TV. DR2. ”Indefra med Anders Agger: Ghetto”. Sæson 7. Episode 6. 11.11.2019 (43 minutter / 8 ns)</p> <p>Sjøberg, Niels og Jørgen Christensen. ”Ghettoer og social kontrol” i <i>Integration og demokrati</i>. Systime. 2021. (7,1 ns)</p>
Omfang	Omfang af fagligt stof: 48,5 normalsider

	Undervisningstid: 22,5 timer
Særlige fokuspunkter	<p>Forløbet har fokuseret på følgende faglige mål fra læreplanen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - anvende og kombinere viden og kundskaber fra fagets discipliner til at redegøre for aktuelle samfundsmæssige problemer og diskutere løsninger herpå - anvende viden, begreber og faglige sammenhænge fra kernestoffet til at forklare og diskutere samfundsmæssige problemer - undersøge sammenhænge mellem relevante baggrundsvariable og sociale og kulturelle mønstre - demonstrere viden om fagets identitet og metoder - formidle indholdet i enkle modeller, tabeller og diagrammer med brug af digitale hjælpemidler - formidle faglige sammenhænge på fagets taksonomiske niveauer med anvendelse af fagets begreber - argumentere for egne standpunkter på et fagligt grundlag og indgå i en faglig dialog. <p>Særlige fokuspunkter:</p> <p>I forløbet er kursisterne blevet introduceret til sociologi som en videnskabelig disciplin. Fokus har først i forløbet været at få kursisterne til at reflektere over hvad identitet er, hvordan identitet skabes og hvordan identiteter udøves. Her har de centrale begreber været normer, socialisering, dobbelt og multisocialisering, primær og sekundær socialisering samt de forskellige lag i identiteten. Fokus har været på børneopdragelse og kursisterne har diskuteret institutionernes rolle i samfundet.</p> <p>Derefter har kursisterne undersøgt det at være ung i det senmoderne samfund. Kursisterne er blevet introduceret til de forskellige samfundstyper og har gennem Giddens, Goffman, Bauman og Beck undersøgt hvordan samfundsstrukturerne er med til at påvirke unges identitetsdannelse. Kursisterne har arbejdet med en case om sociale medier (Goffman) og med unge og stress og de mange muligheder.</p> <p>En mindre del af forløbet har også fokuseret på kulturelle forskelle blandt unge. Her har kursisterne læst om forskellige kulturbegreber og kulturelle identiteter og læst en case om ghettoer og social arv.</p> <p>Afslutningsvis har kursisterne lavet fremlæggelser om social arv i Danmark baseret på statistisk materiale og læst forskellige politiske syn på social arv (socialdemokraternes politik op imod Liberal Alliances politik)</p>

Væsentligste arbejdsformer	<p>Undervisningsformen har varieret mellem induktiv og deduktiv undervisning. Kursisterne har især i starten af forløbet arbejdet induktivt og selv forsøgt at undersøge og opstille hypoteser om eksempelvis identitetsdannelse.</p> <p>Som forløbet er blevet mere teoritungt, er undervisningsformen blevet mere deduktiv. Kursisterne har enten selv læst teorier hjemmefra eller er blevet introduceret til centrale begreber og teorier gennem tavleundervisning for derefter selv at skulle anvende teorierne på case materiale.</p> <p>Kursisterne har primært arbejdet i grupper men der har også været lidt individuelt arbejde. Forløbet er blevet afsluttet med projektarbejde i grupper om social arv i Danmark.</p> <p>Kursisterne har gennem spil og bevægelse løbende fået repeteret centrale begreber fra forløbet for at understrege vigtigheden af begrebsapparatet i samfundsfag.</p>
-----------------------------------	---

Titel 2	Velfærdsstat og fordelingspolitik
Indhold	<p>Kernestof (ca. 46,6 ns):</p> <p>Fra ibogen SamfNu C (systime):</p> <p>3.0 Politiske partier og ideologier (0,5 ns)</p> <p>3.1 Ideologier (1,6 ns)</p> <p>3.1.1 De klassiske ideologiers grundantagelser (1,1 ns)</p> <p>3.3 Folkestyrets politiske partier (1,1 ns)</p> <p>3.3.1 Den liberale familie (1,7 ns)</p> <p>3.3.2 Den konservative familie (1,8 ns)</p> <p>3.3.3 Den socialistiske familie (2,9 ns)</p> <p>3.3.4 Aktuelle politiske skillelinjer (2,8 ns)</p> <p>6.0 Velfærd – rammen om et godt liv (1,1 ns)</p> <p>6.1 Hvem skal sikre velfærden? (3,5 ns)</p> <p>6.1.1 Den residuale velfærdsmodel (2,1 ns)</p> <p>6.1.2 Den universelle velfærdsmodel (2,6 ns)</p> <p>6.1.3 Den selektive velfærdsmodel (1,4 ns)</p> <p>6.1.4 Modellernes styrker og forskelle (3 ns)</p> <p>6.2 Den danske velfærdsmodel (1,1 ns)</p> <p>6.2.1 Krise og pres på den danske velfærdsmodel (2,3 ns)</p> <p>6.2.2 Den sociale kontrakt (1,9 ns)</p> <p>6.3 Velfærdens fremtid (0,5 ns)</p> <p>6.3.1 Den danske velfærdsmodels styrker (2,5 ns)</p> <p>6.3.2 Den danske velfærdsmodels svagheder (1,2 ns)</p> <p>6.3.3 Hvilke trusler står den danske velfærdsmodel overfor? (4 ns)</p> <p>6.3.4 Hvilke muligheder har vi for at tilpasse den danske velfærdsmodel (3 ns)</p> <p>Supplerende materiale (ca. 18,6 ns):</p> <p>Arbejdernes Erhvervsråd. ”Den flyvende humlebi: En succesfuld dansk samfundsmo- del”. 05.05.20. (1,7 ns)</p> <p>DR TV. DR1 ”En syg forskel” Episode 1. 23.05.16. (42 minutter / 8 ns)</p> <p>DR TV. Debatten. ”Kan Danmark mere?”. 09.09.21. (25 minutter / 5 ns)</p> <p>Hummlegaard, Peter og Morten Bødskov. ”Arnepensionen er økonomisk ansvarlig”. Børsen. 12.11.20 (1,6 ns)</p>

	<p>Sylvest, Martin. ”LA om nyt pensionsudspil: Det skal ikke kun være Arnes tur”. Ritzau. 14.08.20. (1 ns)</p> <p>Frederiksen, Mette. ”Beretninger på socialdemokraternes kongres”. Politiko, Berlingske. 19.09.2015. (uddrag). (1,3 ns)</p>
Omfang	<p>Omfang af fagligt stof: 65 ns</p> <p>Undervisningstid: 22,5 timer</p>
Særlige fokuspunkter	<p>Forløbet har fokuseret på følgende faglige mål fra læreplanen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - anvende og kombinere viden og kundskaber fra fagets discipliner til at redegøre for aktuelle samfundsmæssige problemer og diskutere løsninger herpå - anvende viden, begreber og faglige sammenhænge fra kernestoffet til at forklare og diskutere samfundsmæssige problemer - undersøge sammenhænge mellem relevante baggrundsvariable og sociale og kulturelle mønstre - undersøge konkrete prioriteringsproblemer i velfærdssamfundet - demonstrere viden om fagets identitet og metoder - formulere samfundsfaglige spørgsmål og indsamle, kritisk vurdere og anvende forskellige materialetyper til at dokumentere faglige sammenhænge - formidle indholdet i enkle modeller, tabeller og diagrammer med brug af digitale hjælpemidler - formidle faglige sammenhænge på fagets taksonomiske niveauer med anvendelse af fagets begreber - argumentere for egne standpunkter på et fagligt grundlag og indgå i en faglig dialog. <p>Særlige fokuspunkter</p> <p>I dette forløb har kursisterne lært om de tre grundlæggende politiske ideologier; liberalisme, konservatisme og socialisme. Derefter har de brugt deres viden om ideologiernes grundantagelser til at forstå de politiske partier i dansk politik. Fokus har især været at forstå partierne i forhold til fordelingspolitik og velfærdspolitik. Således har kursisterne stiftet bekendtskab med den fordelingspolitiske akse, men vi har også i naturlig forlængelse heraf talt om værdipolitik. Kursisterne har trænet at arbejde på de taksonomiske</p>

	<p>niveauer, lært at opstille hypoteser og (i mindre grad) gjort sig overvejelser om fordele og ulemper ved kvantitativ og kvalitativ metode/empiri.</p> <p>I forlængelse af kursisternes introduktion til de politiske partier og deres placering på den fordelingspolitiske akse har holdet arbejdet med velfærdsmodeller (den residuale, selektive og universelle model). De har derefter mere konkret arbejdet med den danske velfærdsmodel og de udfordringer som velfærdsstaten står overfor. Her har holdet arbejdet med en case om ulighed i sundheden, om forsørgerbyrden i Danmark, om Ar-nepensionen (retten til tidlig pension) og om S-regeringens reformudspil fra 2022 i hvilket det foreslås at sænke dagpengesatsen for dimittender for at få flere hurtigere ud på arbejdsmarkedet.</p>
<p>Væsentligste arbejdsformer</p>	<p>Kursisterne har arbejdet både induktivt og deduktiv i forløbet. Arbejdsformerne har vekslet mellem klassediskussioner, gruppearbejde, gruppefremlæggelser og individuelt arbejde.</p> <p>Igennem forløbet har det primære fokus dog været at arbejde med eksamenslignende cases. Kursisterne har enten arbejdet i grupper eller alene med at forberede et oplæg med en forberedelsestid på 48 minutter som var de til eksamen. Derefter er kursisterne blevet bedt om at fremlægge i små grupper hvor to kursister har skulle agere censor og eksaminator mens en tredje kursist har fremlagt. Censor og eksaminator har derefter skulle give feedback ud fra nogle konkrete evalueringspunkter som de har fået udleveret. Arbejdsformerne har således været meget centreret om de taksonomiske niveauer.</p> <p>Derudover har en stor del af arbejdsformerne været centreret om begrebsindlæring – primært gennem diverse spil.</p>

Titel 3	Demokrati på flere niveauer: Fra Lyngby-Taarbæk til Christiansborg
Indhold	<p>Kernestof:</p> <p>Fra ibogen SamfNu C (systeme)</p> <p>4.1.1 Det politiske system (1,8 ns) 4.1.2 Indflydelse i det politiske system (1,4 ns) 4.3.1 De forskellige politiske niveauer i Danmark (2,3 ns) 4.3.2 Lovgivningsprocessen (3,4 ns)</p> <p>5. Demokrati – hvorfor og hvordan? (1,4 ns) 5.2 Rettigheder og pligter i demokratiet (1,4 ns) 5.2.2 Skal det være en pligt at bruge sine rettigheder? (1,2 ns)</p> <p>Fra bogen "Byrådet, 2. udgave. Magt og politik i baghaven" (2017)</p> <p>Kapitel 4: Vælgeradfærd (s. 24-32) (5 ns) Kapitel 10: Styling af kommunerne (s. 76-81) (4 ns)</p> <p>Supplerende materiale:</p> <p>Vil vi have et elitedemokrati for de få eller et demokrati for de mange. Politiken d. 20. maj. 2016 KL. 13.49. Af Signe Munk Næstformand (SF) (1 ns)</p> <p>Borgmestre dumper regeringsforslag om kommunale folkeafstemninger Altinget.dk d. 26. januar 2018 kl. 11:45. Af Benjamin Holst. (0,5 ns)</p>
Omfang	<p>Omfang af fagligt stof: 22 normalsider</p> <p>Undervisningstimer: 15,5 timer</p>
Særlige fokuspunkter	<p>Forløbet har fokuseret på følgende faglige mål fra læreplanen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - anvende og kombinere viden og kundskaber fra fagets discipliner til at redegøre for aktuelle samfundsmæssige problemer og diskutere løsninger herpå - anvende viden, begreber og faglige sammenhænge fra kernestoffet til at forklare og diskutere samfundsmæssige problemer - undersøge sammenhænge mellem relevante baggrundsvariable og sociale og kulturelle mønstre - demonstrere viden om fagets identitet og metoder - formidle faglige sammenhænge på fagets taksonomiske niveauer med anvendelse af fagets begreber - argumentere for egne standpunkter på et fagligt grundlag og indgå i en faglig dialog.

	<p>Særlige fokuspunkter:</p> <p>I dette forløb er kursisterne blevet introduceret til hvordan det danske demokrati udøves på flere forskellige niveauer. Et særligt fokuspunkt har været at forstå forskellen på det politiske system på nationalt niveau og på kommunalt niveau. Kursisterne har arbejdet med Eastons model.</p> <p>Kursisterne er også blevet introduceret til demokratiformer. Vi har talt om fordele og ulemper ved det repræsentative demokrati overfor det direkte demokrati. I forlængelse heraf har holdet talt om konkurrencedemokrati og deltagelsesdemokrati, og vi har ligeledes diskuteret fordele og ulemper ved de to demokratiformer. Klassen har også selv undersøgt repræsentativitet i det danske demokrati i dag med fokus på køn, etnicitet og vælgerdeltagelse generelt. I den forbindelse er det blevet diskuteret på holdet, hvorvidt manglende repræsentativitet af visse grupper udgør et demokratisk problem. Vi har også talt om demokratiske deltagelsesmuligheder i almindelighed og holdet har arbejdet med deres grundlovssikrede rettigheder samt pligter.</p> <p>I forbindelse med kommunalvalget 2021 har holdet undersøgt, hvordan kommunen er organiseret, og hvordan byrådet arbejder. Fokus har dog primært været på forskellige teorier om vælgeradfærd ved kommunalvalget (landspolitisk valgvind, borgmestereffekten, naboeffekten, rational choice, split-voting, issue-voting).</p>
<p>Væsentligste arbejdsformer</p>	<p>Igennem forløbet har kursisterne primært arbejdet i mindre grupper i klassen. De har arbejdet med en enkelt eksamenslignende case i grupper og har haft diskussioner om demokratiformer.</p> <p>Kursisterne er selv blevet sat til at undersøge vælgerdeltagelse og repræsentativitet ved at aflæse statistikker og drage konklusioner.</p> <p>Under forløbet har holdet også været en tur til Christiansborg, hvor kursisterne mødte tre politikere som fortalte om de grundlæggende demokratiske principper og om hvordan det er at arbejde med politik på nationalt plan.</p> <p>Derudover har kursisterne også haft besøg af en kommunalpolitiker fra Lyngby-Taarbæk byråd, der holdt et foredrag om sit kommunalpolitisk arbejde og om hvordan det er at sidde i byrådet.</p>

Titel 4	Coronakrisen i et økonomisk perspektiv
Indhold	<p>Kernestof:</p> <p>7. Økonomi (1,2 ns) 7.1 Økonomisk sammenhæng og økonomiske mål (1,8 ns) 7.1.1 Økonomiske mål og målkonflikter (4 ns)</p> <p>7.2 Økonomisk politik – kan vi styre økonomien (0,5 ns) 7.2.1 Makroøkonomisk politik (1,3 ns) 7.2.2 Finanspolitik (2,9 ns) 7.2.3 Pengepolitik (2 ns)</p> <p>Supplerende materiale</p> <p>4.3 Udvikling i økonomien under coronakrisen (fra Columbus "Coronakrisen i et samfundsfagligt perspektiv") (3,7 ns)</p> <p>4.5 Den svære genåbning og det længere sigte: ekspansiv politik, men hvordan? (fra Columbus "Coronakrisen i et samfundsfagligt perspektiv") (1,7 ns)</p> <p>4.5.1 Det længere sigte: ekspansiv økonomisk politik – finanspolitik (fra Columbus "Coronakrisen i et samfundsfagligt perspektiv") (6,5 ns)</p> <p>"Genåbning og udbetaling af feriepenge styrker dansk økonomi". Artikel bragt af finansministeriet den 24. marts, 2021. (1,5 ns)</p>
Omfang	<p>Omfang af fagligt stof: 27,1 normalside</p> <p>Undervisningstimer: 15 timer</p>
Særlige fokuspunkter	<p>Forløbet har fokuseret på følgende faglige mål fra læreplanen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - anvende og kombinere viden og kundskaber fra fagets discipliner til at redegøre for aktuelle samfundsmæssige problemer og diskutere løsninger herpå - anvende viden, begreber og faglige sammenhænge fra kernestoffet til at forklare og diskutere samfundsmæssige problemer - undersøge aktuelle politiske beslutninger, herunder betydningen af EU og globale forhold undersøge konkrete prioriteringsproblemer i velfærdssamfundet - demonstrere viden om fagets identitet og metoder - formidle faglige sammenhænge på fagets taksonomiske niveauer med anvendelse af fagets begreber argumentere for egne standpunkter på et fagligt grundlag og indgå i en faglig dialog.

	<p>Særlige fokuspunkter:</p> <p>I dette forløb har kursisterne primært arbejdet med at forstå det økonomiske kredsløb og hvordan penge strømmer i samfundsøkonomien. Derudover har vi arbejdet med makroøkonomiske mål og målkonflikter for at forstå hvad man fra politisk side ønsker af økonomien og hvilke målkonflikter der naturligt opstår i samfundsøkonomien. Kursisterne har læst om makroøkonomiske politik som ekspansiv og kontraktiv finans- og pengepolitik og har lært at analysere hvilken indflydelse de forskellige politikker har på samfundsøkonomien.</p> <p>De økonomiske teorier er blevet anvendt på cases fra coronakrisen. Kursisterne har eksempelvis læst om de indefrosne feriepenge der blev udbetalt og har med deres teoretiske viden lært at analysere hvordan det konkrete politiske tiltag påvirkede økonomien. De har endvidere også studeret den danske økonomi lige efter den første nedlukning af landet i marts 2020 ved at analysere forskellige statistiske nøgletal.</p> <p>Kursisterne har afslutningsvis også undersøgt de politiske og ideologiske forskelle i partiernes økonomiske politik under coronakrisen.</p>
<p>Væsentligste arbejdsformer</p>	<p>Forløbet har fokuseret meget på gruppearbejde i mindre grupper. Her har den mundtlige fremstilling og brugen af samfundsfaglige begreber inden for økonomi været det centrale fokuspunkt. I grupperne har kursisterne også arbejdet med at tegne og illustrere det økonomiske kredsløb og tegne kausalkæder baseret på forskellige former for økonomisk politik.</p> <p>En del af undervisningen har også taget udgangspunkt i diskussioner og teorigennemgang i plenum.</p>